

[Udenrigsministeren]

forudsete forhandlinger om konventionel stabilitet finder sted netop inden for rammerne af den CSCE-proces, der jo bygger videre på Helsingforslutakten.

I de forskellige multilaterale fora: CSCE, NATO og andre, samt også i bilaterale kontakter, det være sig med NATO-lande, med neutrale og alliancefri lande eller med medlemmer af Warszawapagten, vil Danmark selsagt bruge alle kræfter på at bidrage til at skabe et politisk klima, der kan virke fremmende for en konventionel stabilitet i Europa.

I forbindelse med en diskussion, vi har haft tidligere i dag, burde det næsten være unødvendigt at sige, at det er klart, at vore muligheder for at påvirke udviklingen i den retning, vi ønsker, hænger snævert sammen med, hvor godt et samarbejde vi i øvrigt har med vore venner og allierede i NATO.

Det er klart, at i selve CST-drøftelserne i Wien er Danmark også aktiv. Forhandlinger af denne karakter drejer sig om håndgribelige militære kendsgerninger, og spørgsmål om konkrete ydelser og modydelser vil bero på, hvad parterne har at smide i vægtskålen.

Jeg vil godt sige, at dér har Danmark efter regeringens opfattelse gjort sig skyldig i alvorlige forsømmelser med hensyn til at opretholde Danmarks egen forsvarsevne. Det betyder, at vi i dag reelt ikke har noget at forhandle med i den sammenhæng, der her er tale om. Her tæller det gode eksempels magt ikke. Vi skal ikke gøre os nogen illusioner om den indflydelse, vi vil være i stand til at øve på specifikke militære spørgsmål i forhandlingerne. Vi har ikke noget at byde på, det er vores egen skyld, og det vil derfor være vore allierede, der skal påtage sig de afgørende reduktionsforpligtelser. Denne sagtmødige, men meget realistiske konstatering forhindrer naturligvis ikke, at vi vil deltage aktivt i de kommende forhandlinger.

Forhandling

Pelle Voigt (SF):

Den aftale om en total afskaffelse af INF-våben, som for nylig er blevet indgået mellem USA og Sovjetunionen, er afgørende, fordi den lærer os nogle ting om muligheder for nedrustning, som ikke før har været demonstreret.

Den lærer os, at det er muligt igennem nedrustningsforhandlinger at nå frem til et resultat,

hvor man fjerner hele våbensystemer. Den lærer os, at det er muligt at lave asymmetriske nedrustningsaftaler, det vil sige, at den part, der på et givet område har flest våben, også fjerner flest våben. Den har ført til væsentlige gennembrud i spørgsmålet om kontrol og verifikation. Den har vist, at det er muligt at ruste ned, hvis man vil.

På det konventionelle område kræver anvendelse af disse principper og resultater ud fra disse principper, at parterne går ind i en dybtgående drøftelse og kortlægning af deres militære formåen og af deres doktriner, og at man ikke bare holder sig til at diskutere erklærede hensigter.

Hvis der skal skabes reel konventionel nedrustning, kræver det afgørende omlægninger af begge militærpagters styrkeopbygning og af deres doktriner i ikkeoffensiv retning. Interessant nok er begge militærpagter ved at indse det. Det afspejles i erklæringer i disse år fra såvel NATO som Warszawapagten, som vel for få år siden, inden diskussionen om ikkeoffensigt forsvar startede, ville have været anset for stærkt usandsynlige.

Men der er mange myter at gøre op med, før man kan frembringe reel konventionel nedrustning. For det første en række af myterne omkring de balancer, som ingen i virkeligheden helt præcis ved hvad består i. Jeg synes, man kan komplimentere udenrigsministeren for den del af hans svar, hvor han sætter spørgsmålstegn ved og påpeger vanskelighederne ved at foretage disse sammenligninger.

En anden myte, der skal gøres op med, er, at når man nedrufter atomart, må man kompensere ved at opruste konventionelt. Den bygger på den vanvittige forestilling, at atomvåben kan veksles til konventionelle våben eller omvendt, selv om der er tale om helt principielt forskellige våbensystemer og principielt forskellige militære sammenhænge.

Hvis man går bort fra disse kompensationsideer, som ministerens indlæg desværre bar noget præg af, hvilket jeg skal vende tilbage til, og ser på muligheden for at foretage asymmetriske nedskæringer af de militære styrker, fordrer det, at det ikke kun er den ene side, der skal ruste ned. Desværre er der nu stærke kræfter inden for NATO, der griber ideen om asymmetriske nedskæringer, men forstår ideen sådan, at nu skal Sovjetunionen på alle de områder, hvor